

LOVPLIGTIG REDEGØRELSE FOR SAMFUNDSANSVAR, DEN KØNSMÆSSIGE SAMMENSÆTNING AF LEDELSEN, SAMT MANGFOLDIGHED 2021, JF. ÅRSREGNSKABSLOVEN §§ 99 a og b og 107 d.

Denne redegørelse udgør en del af ledelsesberetningen i Gyldendal A/S' årsrapport for 2021 og omfatter således perioden 1. januar til 31. december 2021.

I. FORRETNINGSPLAN

Gyldendal har i 2021 fortsat sin udvikling med afsæt i missionen om at styrke det demokratiske fællesskab ved at fremme det enkelte individs forudsætninger for at tænke og handle kompetent og selvstændigt gennem litteratur og læremidler.

Gyldendals virke hænger ubrydeligt sammen med det omkringliggende samfund. I en tid, hvor den offentlige debat trues af *fake news* og synes stadig mere polariseret, anser vi det for at være en essentiel samfundsmæssig opgave kontinuerligt at bibringe viden, indsigt og nye perspektiver på menneskelivet og samfundet. Det er afsættet for vores virke og kernen i vores forretning.

Gyldendal vil være alle danskeres forlag, fordi vi tror, at den fælles samtale om, hvem vi er, er nødvendig for, at vi kan lykkes som samfund. Hvis vi holder op med at lytte til hinandens fortællinger og viden i uddannelsessystemet, på børneværelset, på sofaen, på løbeturen, kommer vi til kun at kende dem, vi er enige med eller deler erfaringer med. Det vil svække sammenhængskraften i samfundet.

Gyldendal ønsker at repræsentere en ansvarlig praksis i det daglige arbejde i koncernen og ønsker herunder at fremme adfærd, der bidrager til bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling, og som tager hensyn til menneskerettigheder. Virksomhedens samfundsansvar skal ses i sammenhæng med nødvendigheden af en hensigtsmæssig udvikling af hele Gyldendal-Gruppen.

II. UDGIVELSESPOLITIK OG YTRINGSFRIHED

Politikker og handlingsplaner

Gyldendals aktiviteter skal bidrage til oplysning og kulturel og demokratisk debat. På Gyldendal skal forfatterne kunne regne med at blive mødt med et kvalificeret og engageret samarbejde om formidling af deres manuskripter uden skelen til religiøs, politisk eller anden overbevisning. Gyldendal betragter det som en væsentlig samfundsmæssig rolle at fastholde denne mangfoldighed i sit udgivelsesprogram.

Gode læsefærdigheder og viden er blandt de grundlæggende forudsætninger for at tilegne sig kompetencer og uddanne sig i et videnssamfund, og Gyldendal vil insistere på at spille en aktiv rolle i udviklingen af børn og unges færdigheder og dermed medvirke til at sikre børn og unges ret til uddannelse. Derfor ønsker vi fortsat at stimulere lysten til at læse og at lære, og vi bestræber os på både at udgive litteratur, der gør en forskel for voksne og børn, og at udvikle nye tidssvarende undervisningsmaterialer af høj kvalitet til alle, der er under uddannelse.

Implementering, resultater og mål

Gyldendal Trade

Nye stemmer

Som publicistisk institution er det vigtigt, at Gyldendal aktivt arbejder for bedre repræsentation og diversitet i forhold til køn, etnicitet og klasse og skaber rum for, at alle kan deltage i samtalen. Konkret afspejler det sig i et skarpt fokus på diversitet i vores forfatterrekruttering, hvor vi i 2021 er fortsat med vores arbejde med at rekruttere på nye måder i Gyldendal Skønlitteratur og har et både stærkt og stort debutantprogram.

Vi har fortsat samarbejdet med interesseorganisationerne MINO.dk, TUBA og LGBT+ om en række skriveworkshops, ligesom vi har afholdt skriveworkshops i psykiatrien. Formålet med disse indsatser er ikke kommercielt, men derimod at bruge vores faglighed til at gøre det muligt for litteraturen at gøre en forskel for marginaliserede grupper ved at give dem redskaber til at fortælle deres historie.

Skæbner, historie og identitet

2021 blev debutanternes år for dansk skønlitteratur. Ni vidt forskellige værker så dagens lys – fra Karima Bouyluds gribende familiefortælling om tre generationer af dansk-marokkanske kvinder i *I kærlighedens navn*, Glenn Bechs banebrydende *Farskibet* om at vokse op i skyggen af en fars selvmord, Rasmus Theisens *Andre hunde*, en roman om at være dansker i Grønland og en del af det koloniale problem, Rachel Röstes uafrystelige *Grundvold* om at vokse op med en tyrannisk mormon-far i Urbanplanen på Amager, Mads Ananda Lodahls hjerneudvidende og forelskede knaldroman *Sauna* om Johan og transmanden William, Deniz Kiys *Blå øje (türkü)* om at prøve at finde forbindelseslinjerne tilbage til hans kurdiske ophav, Alexander Mayah Larsens *Kongen Leve*, en kærlighedserklæring til en iransk far, Lasse Raagaard Jønssons *Snn snnart* om en syg mor og hendes søn til Peter Løhrs intenst researchede og intenst afleverede roman om guldaldermaleren Thomas Lundbye. Så vidt forskellige stemmer – men alle tilførte noget nyt i dansk litteratur, nye sprog, nye verdener, nogle romaner, andre digtsamlinger, nogle smalle, andre brede.

2021 blev også igen et år, hvor de store fortællinger om, hvem vi er, og hvad vi kommer af, overtog bestsellerlisterne. Christian Jungersen var tilbage efter ni år med den store generations- og identitetsthriller *Du kan alt*, Eva Tinds exofiktion om insektforskeren Marie Hammer viste os en videnskabelig verdensstjerne, vi havde glemt, Kim Leine afsluttede sin store missionstrilogi om Grønland med *Efter åndemaneren*, Anna Elisabeth Jessen skrev med *Huset* historien om 68-ernes storhed og fald, set gennem en stor kulturinstitution, Maria Helleberg udgav tredje bind i sin Thy-serie, *Barnet fra Thy*, med en stærk fortælling om hendes forældres dysfunktionelle ægteskab, og Søren Ulrik Thomsen udgav det suveræne essay *Store Kongensgade 23* om stedets betydning, om alder og om den psykiatri, der tog flere år hans mors liv. Peter Øvig afsluttede sin selvbiografiske serie om psykisk sygdom med *Jeg er jeg hvad husker* og Lars Kjædegaard afsluttede sin store saga om efterforskerne Hvid og Belling med *Løgn i din hals*.

Endnu en gang blev 2021 et år, hvor litteraturen vendte sig mod de ufortalte og svære historier, Kristian Ditlev Jensen skrev en kontrafaktisk roman om druk med *Bar*, Mikael Josephsen skrev *de andre* om hjemløse i Svendebord – og et år, hvor de store eksistentielle spørgsmål blev vendt i poesien, bl.a. i Henrik Nordbrandts *Så blev det morgen*, Bobergs *Forberedelse til livet* og Christian Dorphs *Jeg slog min far ihjel*. Klaus Høeck afsluttede sit lange og suveræne digtværk med *Password* og Jørgen Leth skrev et synspunkt på sit filmværk i *Mine film*.

Også i år fik en række Gyldendal-forfattere store internationale gennembrud. Tove Ditlevsen slog eftertrykkeligt igennem internationalt med nye oversættelser til bl.a. engelsk og tysk, og hendes "Københavnstrilogi" blev bl.a. nævnt som en af de ti bedste bøger i 2021 i New York Times. Olga Ravns *De ansatte* var shortlistet og helt med i opløbet til Man Booker-prisen, Harald Voetmanns *Vågen* udkom i USA til fremragende anmeldelser og Niviaq Korneliussen befæstede sit internationale ry.

Oversættelser og klassikere

Den oversatte skønlitteratur blev domineret af store fortællinger om familier, den store histories brutalitet og de historier, vi skaber om os selv. Franzen var tilbage med sit store generationsportræt *Korsveje*, Britt Bennett slog igennem med historien om to søskende på hver sin side af "the color line" i USA med *Det der skiller os*, Elizabeth Strout tog os på eventyr i *Åh, William* og Marilynne Robinson udgav sin fjerde bog, *Jack*, om den fiktive by Gilead og Sofi Oksanen var tilbage med *Hundeparken*, en hård roman om handel med kvindekroppe i fortid og nutid. John le Carrés efterladte værk *Sølvblik* genoptog med suveræn carresk kvalitet forfatterskabets temaer, og Cilla og Rolf Börjlint viste i *Det kolde guld*, at fortiden aldrig er slut.

Ny-oversættelser af klassikere var igen en vigtig del af programmet med bl.a. ny-oversættelser af Thomas Manns middelaldergroteske *Den udvalgte*, Sappos digte, Hamsuns *Pan* og genopdagelsen af den dystopiske økoklassiker *Væggen* af Marlen Haushofer. I 200-året for Dostojevskijs fødsel udkom nye udgaver af *Brødrene Karamazov* og *Onde ånder*, og *Forbrydelse og straf* udkom i en smuk ny udgave. Der kom også nye lækre udgaver af Tove Ditlevsen, Lev Tolstoj, Knut Hamsun og J.R.R. Tolkien, sidstnævnte med illustrationer af H.M. Dronning Margrethe 2.

Priser

Også i fik Gyldendal-forfattere flere priser. Olga Ravn vandt Politikens litteraturpris, Glenn Bech fik Munch-Christensen debutantpris, Anne Lise Marstrand-Jørgensen modtog DR's romanpris og Søren Gyldendal-prisen, Majse Aymo-Boot fik Det danske akademis Beatrice-pris og sidst, men absolut ikke mindst, modtog Niviaq Korneliusen Nordisk Råds litteraturpris.

Opbrud kvalificeres af fortællinger

"Tiden står i opbruddets tegn, alt er i spil, og der er mange mulige udfald. Resultatet afgøres af kvaliteten af de ideer, vi tilbyder." Sådan sagde forfatter og politiker Pelle Dragsted i maj ved bogreceptionen for udgivelsen af hans debatbog: *Nordisk socialisme – på vej mod en demokratisk økonomi*. En udgivelse, der sammen med *Rige børn leger bedst – et portræt af det danske classesamfund* skrevet af forfatterne Lars Olsen, Sune Caspersen, Jørgen Goul Andersen, Lars Andersen og Niels Ploug startede en bred offentlig debat om ulighed i økonomien, classeskel, og hvordan vi indretter vores velfærdssamfund mere solidarisk – en debat, der varede hele 2021.

Bogen som medie er med til at kvalificere vores svar på de opbrud, som tiden synes fuld af. Det gælder ikke kun det økonomiske opbrud, men på en lang række områder herunder også synet på køn, seksualitet og i bredere forstand identitet som synes at flyde i mange retninger. Det gælder både de stærke kvinder i Elise Ligaard og Nynne Hein Møllers *Generation Spice Girls*, de oversete kvinder i kristendommen, som Marianne Aagaard Skovmand beskriver i *De Skjulte ledere – om kvinderne i den tidlige kristendom* og Gry Jexens storsælgende *Kvinde kend din historie*, der engagerer en hel ny generation af kvinder til at generobre historieskrivningen. Det gælder synet på kønnet i historisk og nutidig interaktion i Ditlev Tamms *Skabt som mand & kvinde* og i bredere forstand identitet, i både Susanne Brøggers *En forfatters dagbog 2010-2020* og Anders Haahrs undersøgelse af egne og andres fordomme i tennissporten og det amerikanske samfund i *Al den vrede – Serena Williams i en hvid verden*, mens Svend Brinkmann har undersøgt sit og mange andres uafklarede forhold til troen i *Mit år med Gud*.

Men også de storpolitiske internationale kriser og opbrud har fået vægtige bøger til fælles forståelse af, hvad og hvor meget der er på spil, heriblandt klimakrisens enorme udfordringer, som Bill Gates forsøger at tage livtag med i *Sådan undgår vi klimakatastrofen*, mens meteorologen Jesper Theilgaard i *Da vejret blev en nyhed* viser, hvor sent klimabevidstheden indfandt sig i nyhedsverdenen og de mulige konsekvenser heraf. De sikkerhedspolitiske fronter er også under opbrud i 20-året for terrorangrebet på World Trade Centeret og vestens exit fra Afghanistan, hvilket behandles i Jakob Sheikhs *Vi tabte – Hvordan jihadismen besejrede Vesten, og hvordan vi kommer videre som tabere*. Samtidig har vi fået en hel unik international insideberetning fra professor Thea Kølsen Fischer der med *Virusdetektiven – jagten på pandemiens udspring* forsøger at opklare udbruddets gåde i Wuhan midt i et storpolitisk sprængfelt.

Historien er også en prisme til forståelse af nutid og en mulig fremtid. Det har fået Bo Lidegaard til at gennemskrive tobindsværket om Jens Otto Krag i et bind *JOK – en biografi*, der bl.a. indeholder nye betragtninger om magtens forvaltning helt frem til nutidens socialdemokratiske magtudøvelse. Henrik Skov Kristensens har i *Gestapos fangelejre i Danmark* ifølge et enigt anmelderkorps tilføjet nye kapitler til besættelseshistorien, og Niels Bo Poulsen har med *Den katastrofale triumf* fremskrevet den fransk-preussiske krig i 1870-71, og dermed et stykke afgørende europæisk historie, mens Vivian Etting har revideret sin bog *Margrete 1. en regent og hendes samtid* i et år der med bl.a. film og udstillinger fremkaldte en af de mest markante regenter i Nordens historie.

Illustrerede udgivelser på ny formel

2021 bød på en række udgivelser, der gjorde oprør mod den klassiske livsstilsbog og viste, at illustreret nonfiktion også kan ændre vores opfattelse af, hvordan vi skal fortælle historie eller lære nyt. I *Kvinde kend din historie* udvalgte historiker Gry Jexen 50 markante kvinder, som på fineste fik ny plads i vores fælles historie. Og Lærke Bagger viste med sin *Strik*, at man kan blande stærkt personlige fortællinger om opvækst og spiseforstyrrelser med kunsten at strikke med restegarn. Et særdeles humoristisk bud på et anderledes opgør med livsstilsgenren fik vi i Anders Matthesens *Livsstil er en livsstil*, hvor han i rollen som alvidende coach guider læseren til det ene umulige råd efter det andet. Og i den mere videnskabelige genre åbnede Mikael Palmgren i selskab med Anders Lund Madsen i bogen *Planternes Manifest* vores øjne for, at planter er meget mere komplekse, end forestiller os.

Strategier i livet

Året har også budt på en række fortællinger til at mestre livet, når der er bump på vejen. Det handler både om alder, om køn og om samliv. I *Hankøn* sætter Mikkel Braginsky mandens rolle i samlivet under lup og giver konkrete bud på, hvordan man(d) arbejder mod et mere solidt ståsted som mand. Flemming Møldrup og Julie Ralund fortæller i *Slug kamelen* åbenhjertigt om deres kampe under og efter skilsmissen, og ikke mindst giver de gode råd videre til folk i samme situation. Om en anden side af kærlighedslivet hører vi fra Pelle Peter og Maria Jencel, som sammen har skrevet bogen *112 for knuste hjerter*, som er en håndsrækning til alle yngre med hjertesorg.

Alderens påvirkning af vores liv hører vi om i både Sofie Lassen-Kahlkes *Ramt* og i Maise Njor og Mette Lisbys *Hostesaft for sjælen*. Den første taler ind i livsstadiet omkring de fyrre, hvor meget kan være godt, men også er præget af arbejdsfællesskab, små børn og karriere – og meget lidt plads til en selv. Maise Njor og Mette Lisby tager et humoristisk livtag med halvtredsårsalderen med halvtstore børn, gamle forældre, definerende livsvalg og alt det, man ikke længere kan gøre noget ved.

Børn og unge

Som udgivere af litteratur til børn og unge ønsker Gyldendal at inspirere børn og unge til selv at skrive og at anerkende børn og unge som skabere af litteratur. Som publicistisk institution er det derfor vigtigt, at Gyldendal på B&U-området aktivt arbejder for at skabe rum for, at flest muligt kan være med til at deltage i den fælles samtale.

Partnerskaber i B&U

Vi lægger stor vægt på rekruttering af nye dygtige forfattere og på at tilrettelægge et udgivelsesprogram, der er relevant og aktuelt. I vores udadvendte aktiviteter, som workshops og samarbejder med eksterne partnere, og i vores tekst og materialer har vi fokus på en inkluderende og mangfoldig formidling og repræsentation.

I 2021 har vi haft fokus på partnerskaber. Vi har indgået samarbejde med Læs for livet og Ordblindeforeningen om en serie billedbøger målrettet ordblinde forældre, bedsteforældre og pædagoger, der skal muliggøre højtlesning for børn i læsesvage familier. Derudover har vi indgået samarbejdsaftale om formidling af børnelitteratur ved fx oplæsning i ZOO, formidling af børnelitteratur i samarbejde med Cirkus Jul osv. Samtidig er vi i tæt samarbejde med Manuskriptskolen for børnefiktion i et ønske om udvikling af nye talenter og om at styrke skabelsen af fiktionsfortællinger for børn og unge i den medievirkelighed, der er deres.

For at støtte et godt formål donerede vi også illustrerede Harry Potter-bogpakker til Danners juleauktion, hvor overskuddet gik til en omsorgsfuld og tryk jul for børn og deres mødre på Danners krisecentre.

Priser i B&U

2021 har også været et år, hvor vi modtog flere priser, bl.a. med Adam O, der modtog Kulturministeriets Forfatterpris for *Den rustne verden*, Marianne Iben Hansen der modtog Pædagogiske Læringscentrenes Forfatterpris for sit samlede forfatterskab og Dorte Karrebæk, der modtog Statens Kunstfonds Holbergmedalje for sit virke som illustratør og forfatter igennem årene.

Indsatser for gode læsevaner

Igennem de seneste år har flere forskellige undersøgelser vist, at det er en stor udfordring at fastholde børn og unges interesse for og lyst til at læse bøger. Disse udfordringer er en grundlæggende trussel mod Gyldendals målsætning om gennem litteraturen at fremme det enkelte individs forudsætninger for at tænke og handle kompetent og selvstændigt – for derigennem at styrke det demokratiske fællesskab. Derfor har Gyldendal B&U gennem de seneste år deltaget aktivt i branchens drøftelser og overvejelser om, hvad der kan gøres for at imødegå disse udfordringer. Vi er overbevist om, at ved en stor fælles indsats med involvering af forældre, skoler, biblioteker, forlag – og børnene og de unge selv – kan vi gøre en forskel, og derfor har vi i samarbejde med Danmarks Biblioteksforening taget initiativ til en national Læsestrategi, der nu har udmøntet sig i et konkret oplæg med syv indsatsområder, der skal understøtte en stærk læsekultur hos børn og unge.

Og Gyldendal B&U har sammen med Gyldendal Uddannelse imødekommet en udmelding fra Kulturministeriet i et ønske om at sikre synlighed og let tilgang til børnelitteratur i daginstitutioner og SFO'er. Det har vi gjort ved at udarbejde målrettede kataloger med bud på børnebøger, der understøtter og stimulerer børns adgang og lyst til litteratur. Ambitionen er, at børn får gode erfaringer med litteratur fra en tidlig alder. Det giver gode betingelser for at stimulere og styrke læseglæden. Alle børn skal opleve, at læsning og lytning af litteratur er en sjov og meningsfuld aktivitet på linje med alt muligt andet.

Vi er i løbende samarbejde med Boghandlerforeningen, herunder 165 boghandlere, og Gyldendal Uddannelse om at få sat fokus på en fælles udfordring: Hvordan giver vi børn lyst til at læse?

Derudover har Gyldendal taget initiativ til Den kæmpestore læsedag, hvor vi i anledning af FN's internationale læsedag sætter fokus på den gode læseoplevelse. Denkæmpestorelæsedag.dk er et gratis idékatalog spækket med sjove aktiviteter til skoler, biblioteker og andre, der inspirerer til at folde litteraturen ud. Målet er at gøre det nemt at planlægge og gennemføre en sjov læsedag – for alle, der brænder for børns læseglæde. For at sikre udbredelse af læsning, litteratur og læselyst har Gyldendal derudover doneret bøger til Læs for livet, der indsamler bøger og donerer skræddersyede biblioteker til institutioner, som arbejder med udsatte børn og unge. Tilsvarende har vi et tæt og forpligtende samarbejde med Mary Fonden herunder Læseleg og rygækprojektet.

Nye fortælleformer på tværs af redaktioner

Vi er på tværs af redaktionerne begyndt at arbejde med en ny tilgang til historiefortællingen, hvor vi arbejder med fortællinger i flere formater - fx podcasts, lydfortællinger, lyd- og e-bøger og tv-serier. Det gør vi, fordi vi tror på, at en udvidelse af vores selvopfattelse og ageren som forlægger bliver afgørende for at sikre os fortsat relevans i et mediebillede under hastig forandring.

Digitalisering af bagkataloget

Vi er i færd med at afslutte det såkaldte Projekt 1000, hvor det var målet at digitalisere 1000 e-bøger og 1000 lydbøger. Det forventes færdiggjort i løbet af 2022, og vi har dermed i al væsentlighed digitaliseret de vigtigste kommercielle titler fra vores backliste. Status er lige nu, at vores katalog udgøres af 9.108 e-bøger og 4.342 lydbøger.

Næste fase i arbejdet med backlisten kommer til at være kuratering. Det er vigtigt at holde titlerne opdaterede, både hvad angår forsider, metadata og indlæsning. Der ligger fortsat et stort publicistisk og kommercielt potentiale i vores backliste, som vi skal være opmærksomme på at vedligeholde.

E-bøger og biblioteker

Gennem de seneste 3-4 år har vi oplevet bibliotekernes digitale udlånstjeneste, eReolen som et meget fint supplement til vores øvrige salg. Før denne periode var det vores opfattelse, at deres udlån kannibaliserede på vores salg hos de kommercielle tjenester. eReolens andel af vores salg er i 2021 på 24% og dermed fint på linje med de foregående år. Tilmed er de vokset 33% hos os, så det er en meget tilfredsstillende udvikling. Det er særligt børnebøger og en del af vores romaner, som udlånes meget på eReolen.

Gyldendal Uddannelse

Demokratisk dannelse gennem uddannelse

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Sådan lyder det i §1 stk. 3 i formålet for den danske folkeskole, som det kunne have lydt for andre dele af det danske uddannelsessystem. I Gyldendal tror vi på, at det kræver oplysning og uddannelse at kunne tage ansvar som borger, og at dette personlige ansvar er afgørende for et velfungerende samfund. Vi ser det derfor som en afgørende opgave for os at levere gennemtænkte kvalitetslæremidler til alle niveauer i det danske uddannelsessystem.

Uddannelse som et fundament for alle

Det er et grundprincip i Gyldendals mangeårige arbejde med at udvikle læremidler, at disse skal favne så bredt som muligt. Læremidler fra Gyldendal skal have faglig substans og være didaktisk gennemtænkte, og Gyldendal vil også være garant for, at læremidlerne både rammer de børn og unge, der er fagligt stærke og har forældreopbakning, og de børn, der har mindre gode forudsætninger. Læremidlerne skal kunne hjælpe lærere og undervisere i deres arbejde med at give alle elever og studerende den bedst mulige undervisning – og dermed et godt udgangspunkt i livet.

Diversitet og mangfoldighed i læremidler

Gyldendal har en særlig forpligtelse til både at sætte fokus på diversitet i vores udgivelser og til at give hver enkelt elev og studerende mulighed for at finde sig repræsenteret i deres læremidler. Både i selvstændige udgivelser og integreret i undervisningsforløb behandler vi emner som kønsidentitet, forskellige familiemønstre og multikulturel identitet, senest titler og forløb som *De mange køn* og *Identitetspolitik*. Derudover arbejder vi systematisk med, at alle læremidler både i ord og billeder fremstiller en verden, der afspejler tiden og virkeligheden, så elever med forskellige identiteter, baggrunde og handicap kan genkende sig selv i vores læremidler – ligesom de her kan få indblik i en mangfoldighed af måder at leve og være menneske på.

Bæredygtighed som en integreret del af undervisningen

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på et topmøde i FN i 2015 og skal frem til 2030 sætte kursen for en mere bæredygtig udvikling. Gyldendal ser det som sin opgave at bidrage til, at bæredygtighed bliver en integreret del af undervisningen i alle fag, og at det sker på en måde, der ikke påfører børn og unge angst og skyld. I 2021 har vi i samarbejde med Epinion lavet en undersøgelse af lærernes inddragelse af bæredygtighed i undervisningen og efterfølgende bl.a. lavet et gratis site til skolerne, <https://baeredygtigevaner.gyldendal.dk>, der på en enkel måde giver inspiration til, hvordan eleverne kan ændre deres vaner i en mere bæredygtig retning - både i skolen og hjemme.

Digital dannelse som en særlig dannelsesopgave

Uddannelsessystemet og hermed også udbydere af læremidler har i stigende grad en opgave med at ruste børn og unge til at indgå aktivt, men også kritisk i et samfund, der i højere grad bliver digitaliseret. Gyldendal har tidligere udgivet en selvstændig portal til teknologiforståelse, men forsøger derudover løbende at inddrage elementer af digital dannelse i den daglige undervisning i

fagene, hvor det er relevant. I 2021 har vi bl.a. i samarbejde med Center for Digital Pædagogik udviklet en artikelrække om børns og unges trivsel på nettet, der er udkommet på portalen www.samfundsfaq.gyldendal.dk. Herudover har vi samme sted udgivet en række mindre forløb med titler som *Gode mobilvaner og FOMO, Har du styr på dine digitale fodspor?, Nettets mørke sider, Sexkrænkelser på nettet, Skins og scams, Angreb i cyberspace, Facebook-censur og Hadtale på nettet.*

En fortsat indsats for de læsesvage

Internationale undersøgelser viser, at der i den danske folkeskole er en markant spredning i læseniveauet. De bedst præsterende klasser er hele tre klassetrin foran de dårligst præsterende – og det samme gør sig gældende på elevniveau. Gyldendal har et stadigt fokus på både at udvikle læremidler, der kan løfte de læsesvage elever – i 2021 fx titler som *LYD TIL LYD, Tag ordet med dig, Ordnøglen, Rundt om ordet og Myren* – og på at gøre samtlige læremidler mere tilgængelige for elever med læseudfordringer. EU's nye tilgængelighedsdirektiv vil efter alt at dømme ikke omfatte sites som blandt andet Gyldendals fagportaler, men det er Gyldendals holdning, at vi vil leve op til disse standarder – uagtet at lovgivningen ikke stiller det som en betingelse.

Troværdig viden gennem Lex.dk og læremidler

Gyldendal stillede i 2019 indholdet fra Den Store Danske gratis til rådighed for den nationale vidensportal Lex.dk, som gik i luften i 2020 og i 2021 er sikret en fortsat drift via en 4-årig bevilling på finansloven. Lex.dk har i gennemsnit 1,2 mio. månedlige brugere og står både bredt i befolkningen og ikke mindst i undervisningssammenhæng som garant for troværdig viden i den store mængde af ufiltreret information, som internettet tilbyder. Lex.dk er reklamefri og gratis for alle. Gyldendals læremidler understøtter arbejdet med troværdig viden i undervisningen ved at inddrage Lex.dk og via en række konkrete undervisningsforløb, fx *Viden er magt, Misinformation og Konspirationsteorier* – alle fra 2021.

Verdensmål i erhvervsuddannelserne

Gyldendal udvikler et stort materiale, der skal give eleverne på tværs af de over 100 forskellige erhvervsuddannelser indblik i og kompetencer til at arbejde med verdensmålene - både ud fra et personligt og professionelt perspektiv. Der lægges vægt på det sociale, økonomiske og miljømæssige perspektiv på bæredygtighed. Målet er, at lærerne på alle erhvervsuddannelserne får et helt konkret redskab til at arbejde med verdensmålene i en uddannelsesmæssig kontekst, der relateres direkte til det gældende erhverv, hvad end det er som tømrer, kok eller sosu-assistent. Og eleverne opbygger viden, som de som faglærte kan inddrage i arbejdet med at indfri verdensmålene i deres fremtidige arbejdsliv.

Håbets og handlingens pædagogik

Det vil kræve handling og en massiv omstilling af vores samfund, når Danmark i de kommende år skal leve op til Verdensmålene for bæredygtig udvikling. Vores uddannelser har en vigtig rolle i den omstilling. Derfor har Hans Reitzels Forlag udgivet bogen *Håbets og handlingens pædagogik*, hvori landets dygtigste forskere og undervisere præsenterer en række handlingsrettede, didaktiske forslag til, hvordan børn og unge kan lære om bæredygtighed. Fokus er på kompetenceudviklingen af kommende lærere og pædagoger, da deres viden og handledygtighed inden for Verdensmål og bæredygtighed har afgørende betydning for, at børn og unge kan møde morgendagens udfordringer som kritiske, handlende og ansvarlige samfundsborgere.

Lektiehjælp

Gennem vores datterselskab MentorDanmark har vi i 2021 gennemført en lang række CSR-aktiviteter med forskellige samarbejdspartnere.

Årets Børnehjælpsdag for Børnehjælpsdagen

I Gyldendals studier arrangerede vi Årets Børnehjælpsdag virtuelt for tusindvis af anbragte børn rundt om i landet. Sammen med en række kendisser arrangerede vi Star Wars-Banko, tegnekonkurrencer og meget mere.

Heltestafetten

Vi arrangerede en stafet ned igennem Danmark for alle mentorer, som havde skaffet individuelle kilometersponsorer. Vi startede fra Aalborg Universitets Hospital og besøgte størstedelen af landets børneafdelinger på ruten, hvor vi sluttede på Rigshospitalet. På alle børneafdelingerne delte vi gaver ud til børnene, og efter de fem dage og 700 km løb fordelt på rigtig mange mentorer endte vi med at samle 200.000 kr. sammen til Børneulykkesfonden.

EksamensTjek

Samarbejde med Børnehjælpsdagen, Novo Nordisk Fonden, Sønderborg og Ikast-Brande kommune om at hjælpe udsatte elever i 9. klasser med risiko for at dumpe afgangseksamen i dansk og/eller matematik. Projektet kørte i foråret 2021, og gennemsnitligt steg elevernes karakterer med 25%.

Rosenhaven Kulturförening

Lektiecafé i en almennyttig boligforening for drenge med anden etnisk baggrund end dansk. Faglig lektiehjælp til elever mellem 7. kl. til gymnasium fire aftener om ugen.

Heimstaden

Tilbud om 1:1-lektiehjælp til beboere i Heimstadens boligforeninger, hvor beboere igennem Heimstaden kan ansøge om lektiehjælp i 10-20 timer.

Julemærkefonden

Lektiehjælp til børn efter de har været på Julemærkehjem for at give faglig støtte i overgangen tilbage til deres skoler.

Les Deux

Pilotprojekt om at give 10 udsatte elever på ungdomsuddannelser et års mentorstøtte samt lektiecafé på tøjfirmaet Les Deux' hovedkontor to gange om måneden.

SSOP (Støt soldater og pårørende)

Lektiehjælp til veteraners børn, SSOP uddeler legater til disse familier.

Løkkefonden

Gruppementorforløb på fire mentorcentre i Danmark. Tilbydes til unge, der har været en i forløb hos Løkkefonden som et 1-årigt udslusningsforløb, hvor grupperne mødes to gange om måneden.

Europaskolen

Danskundervisning for indskolingselever på Europaskolen, København kommunes internationale skole. Der udbydes ikke dansk på Europaskolen, så initiativet er forældredrevet som et efter-skoletilbud.

Intensive læringsforløb i dansk og matematik for 9. kl. i Københavns kommune

Fire ugers intensive dansk og matematik forløb på folkeskoler i Københavns kommune. Måltrettet elever med risiko for at dumpe i de to fag.

Intensive læseforløb i indskoling i Københavns kommune

Intensive læseforløb til indskolingselever, der under covid-19 hjemsendelser, ikke har fået læsetrænet nok og dermed ligger under forventet niveau. Forløbene er opdelt mellem hold fra 0.-1. klasse og 2.-4. klasse. I alt er der i 2021 afholdt 111 læseforløb.

Vi har derudover haft samarbejder med 11 kommuner (Slagelse, Ballerup, Brøndby, Hillerød, Sønderborg, Hvidovre, Køge, Gribskov, Vordingborg, Greve og Københavns kommuner). I mere klassiske 1:1-tilbud fordelt på følgende forvaltninger; Børne & Ungdoms-, Social- og Beskæftigelsesforvaltninger.

III. MENNESKERETTIGHEDER

Bærende for Gyldendals virksomhed er udgivelsespolitikken, der er uløseligt forbundet med grundlæggende menneskerettigheder som ytringsfrihed, beskyttelse af kunstneriske frembringelser og ikke mindst retten til uddannelse, jf. nærmere afsnit I. ovenfor.

Risici

I produktionen kan der være risiko for overtrædelse af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, herunder hos udenlandske underleverandører. Afhængig af en eventuel overtrædelses karakter vil den kunne have indgribende konsekvenser for de berørte og ligeledes kunne ødelægge Gyldendals renommé med blandt andet den konsekvens, at Gyldendal vil kunne få problemer med at tiltrække og fastholde medarbejdere.

Politikker og handlingsplaner

I 2013 indledtes arbejdet med at overvåge og rapportere om, hvorledes Gyldendal integrerer hensyn til menneskerettighederne. Gyldendal arbejder med disse hensyn i overensstemmelse med de af FN fastsatte retningslinjer i *UN Guiding Principles on Business and Human Rights, juni 2011*.

Gyldendal har integreret etiske regler for samfundsansvarlighed, der skal efterleves af såvel alle selskaber i Gyldendal-koncernen som af de hovedleverandører, Gyldendal samarbejder med, jf. afsnit V nedenfor. Blandt Gyldendals etiske regler fokuseres for så vidt angår menneskerettighederne for tiden især på følgende forholdsregler såvel i virksomheden som blandt hovedleverandørerne:

Børnearbejde

Der må ikke anvendes udnyttende børnearbejde. Børn er personer yngre end 18 år, og der må ikke ansættes børn til arbejde, der udgør en fare for barnets sundhed, sikkerhed eller moral. Børn under 15 år må ikke ansættes, og børn mellem 15 og 18 år må ikke ansættes til arbejde, der kan være en hindring for deres uddannelse eller påvirke barnets helbred negativt. For børnearbejde i lande, der har opnået en undtagelse efter ILO-konventionerne om børnearbejde, er ovennævnte nedre grænse ikke 15 år, men 14 år. Lettere arbejde kan tillades udført af børn, der er op til 2 år yngre end ovennævnte grænser.

Hvor børnearbejde, der strider mod ovennævnte regler, findes, skal arbejdsgiveren sikre barnets interesser bedst muligt ved ophøret af arbejdsforholdet.

Diskrimination

Der må ikke ske diskrimination på grundlag af køn, alder, religion, race, nationalitet, etnisk oprindelse, politisk tilhørsforhold, handicap, seksuel orientering eller anden beskyttet status, undtagen når sådan forskelsbehandling er absolut nødvendig for det pågældende arbejde eller beslutning. For medarbejdere gælder forbuddet i forbindelse med ansættelse, løn, adgang til uddannelse, forfremmelse, opsigelse og pensionering. Initiativer til at fremme større repræsentation af grupper, der har været udsat for diskrimination, er tilladte.

Organisationsfrihed

Medarbejdernes ret til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger skal respekteres. Medarbejderrepræsentanter skal have adgang til deres kolleger på arbejdspladsen.

Løn

Gældende lovgivning om løn, mindsteløn, overarbejdsbetaling og andre former for aflønning skal overholdes. Lønnen skal udbetales jævnlige intervaller, der ikke overskrider en måned.

Der må ikke foretages fradrag i lønnen som disciplinærmiddel.

Arbejdstid

Den ugentlige arbejdstid bør ikke være mere end 48 timer, og overarbejde bør højst være 12 timer om ugen. Overarbejde skal ske på frivillig basis og skal betales med et tillæg. Medarbejdere har ret til mindst en fridag efter seks på hinanden følgende arbejdsdage. Reglerne om arbejdstid kan fraviges ved ekstraordinære driftsforhold af kortere varighed, dog ikke til mere end 80 timer ugentligt.

Tvang og chikane

Medarbejdere skal behandles med respekt og værdighed. Der må ikke anvendes tvangsarbejde.

Medarbejdere må ikke udsættes for fysisk afstraffelse, psykisk eller fysisk tvang og chikane, seksuel chikane, trusler herom eller anden krænkende tiltale.

Implementering, resultater og mål

Der er foretaget en due diligence af moderselskabets virksomhed. Denne er i fortsat fokus de følgende år i koncernen.

Gyldendal har også i 2021 ført løbende dialog med udvalgte hovedleverandører med henblik på mere eksplicit at integrere hensyn til overholdelse af menneskerettighederne som nærmere dokumenteret i *UN Guiding Principles on Business and Human Rights, juni 2011*.

På trods af Covid-19-udfordringerne og deraf følgende rejserestriktioner har Gyldendal også i 2021 besøgt sine hovedleverandører og på besøgene foretaget gennemgang af virksomhederne. Der er ikke fundet uregelmæssigheder i forhold til Gyldendals etiske regler eller overtrædelser af menneskerettigheder ved disse besøg.

I 2022 planlægger Gyldendal at koble yderligere rammeværkstøjer på arbejdet med menneskerettigheder i organisationen og blandt andet inkorporere referencen til FN's verdensmål yderligere i CSR-indsatsen.

IV. Medarbejderne, kønssammensætning i ledelsen, mangfoldighed og sociale forhold

Bestyrelsen i Gyldendal inviterer løbende lederne af relevante forretningsområder i koncernen til at fortælle om udviklingen i deres del af forretningen. Derved får bestyrelsen et nuanceret indblik i de enkelte forretningsområder samt mulighed for dialog med lederne. Bestyrelsen har på den baggrund et godt grundlag for løbende at vurdere, om der er den ønskede mangfoldighed i selskabets ledelsesniveauer.

Bestyrelsen har et mål om ligelig fordeling mellem kønnene i de øverste ledelseslag, og Gyldendal opfylder fortsat selskabslovens krav til ligelig fordeling mellem kønnene i det øverste ledelseslag med tre mandlige og to kvindelige generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer. Dette er ligeledes tilfældet i Gyldendals direktion, som udgøres af to mænd og en kvinde. Som følge deraf er Gyldendal ikke forpligtet til at opstille måltal eller udarbejde en politik for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen. På koncernens øvrige ledelsesniveauer fra forlagschefer til teamledere opfyldes målsætningen om ligelig fordeling af kønnene ligeledes.

Bestyrelsen har ikke opstillet yderligere mål for, men lægger stor vægt på mangfoldighed i bestyrelsen også ud over den kønsmæssige sammensætning og overvejer løbende sin sammensætning under hensyntagen til dette samt behørig fornyelse, også i relation til erfaringer og alder, for at sikre at de for Gyldendal nødvendige kompetencer er repræsenteret i bestyrelsen.

Bestyrelsen ønsker, at bestyrelsesmedlemmerne tilsammen repræsenterer de for Gyldendal relevante – og mangfoldige - kompetencer, herunder inden for kultur, uddannelse, medier, politik, handel, digitalisering, finansielle forhold samt generel forretningsmæssig ledelse. Bestyrelsen har etableret et nomineringsudvalg bestående af næstformanden og Claus Gregersen, som ud fra en samlet vurdering af bestyrelsens kompetencer, kønsrepræsentation, mangfoldighed i øvrigt, kontinuitet, m.v. kan foreslå kandidater til medlemmer af bestyrelsen.

Mette Lykke fratrådte efter eget ønske som bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen i april. Bestyrelsen ønskede at bevare de kompetencer inden for ny teknologi og iværksætter, som Mette repræsenterede, ligesom bestyrelsen var opmærksom på at sikre den kønsmæssige sammensætning og brede aldersfordeling i bestyrelsen ved nomineringen af et nyt medlem. Tine Thygesen, som er tech iværksætter og har startet fire virksomheder, blev bragt i forslag som ny kandidat til bestyrelsen og valgt på generalforsamlingen. Tine er 41 år og dermed yngste medlem af bestyrelsen, hvor det ældste medlem er 62 år. I 2021 har aldersfordelingen i bestyrelsen dermed været mellem 41 og 62 år, og bestyrelsesmedlemmerne har bidraget med en mangfoldighed af kompetencer inden for særligt kultur, it, digitalisering og nye medier, finans, uddannelse og læring, samt virksomhedsledelse og innovation.

Risici

Den digitale udvikling stiller høje krav til medarbejdernes kompetencer, omstillingsparathed og arbejdsindsats, og ligesom på mange andre arbejdspladser er stress en risiko blandt forlagsmedarbejdere.

I 2021 som i 2020 har Gyldendal nøje fulgt myndighedernes anbefalinger til virksomhederne vedrørende COVID-19. Det betyder, at vi har haft perioder i løbet af året, hvor medarbejdere har arbejdet hjemmefra. Hjemmearbejde kan for medarbejderne både være psykisk og fysisk belastende.

Politikker og handlingsplaner

Det er en afgørende forudsætning for Gyldendals succes at kunne fastholde og rekruttere loyale, engagerede og erfarne medarbejdere, der dagligt bestræber sig på at yde det bedste arbejde for virksomheden og hermed for forfattere, kunder og læsere.

Det er koncernens mål at have attraktive arbejdsforhold, hvor der er mulighed for både faglig og personlig udvikling, og hvor der gøres en indsats for at skabe et positivt arbejdsmiljø. Gyldendal

sætter således udvikling, kvalitet og kreativitet i højsædet. Det tilstræbes at skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv, og medarbejderne tilbydes fleksible arbejdsrammer, ligesom der er åbenhed og dialog om, hvordan medarbejderne trives – både hvad angår de fysiske og psykiske vilkår i hverdagen.

Implementering, resultater og mål

Gyldendal efterlever FN's fastsatte retningslinjer for menneskerettigheder i virksomhedens personalepolitikker og retningslinjer. Disse er at finde i virksomhedens personalehåndbog, som er tilgængelig for alle medarbejdere.

Ledelse prioriteres fortsat som et af de vigtigste parametre for medarbejdernes trivsel og engagement. Ledelse har afgørende betydning for medarbejdernes evne til at skabe værdi for forfattere og andre samarbejdspartnere samt for at videreudvikle virksomheden som arbejdsplads og som attraktiv forretning. Det kræver ledere, der inspirerer medarbejderne til nytænkning og handlekraft, og som tilskynder medarbejderne til at yde deres bedste hver dag.

Vi har hele tiden fokus på lederudvikling både på baggrund af evalueringen og generelt i forretningen. Lederevaluering i 2021 viste et overordnet engagement blandt medarbejderne, der ligger højere end gennemsnittet på det danske private arbejdsmarked. Ligesom medarbejderne også scorer sig selv højt, når det angår motivation og trivsel. I selve vurderingen af ledelsen blev Gyldendals ledere generelt vurderet højt på alle parametre.

I den interne uddannelse i Gyldendal er der fokus på både specialistviden og mere almene fagkundskaber. Kurserne i Gyldendal Academy bliver hvert år fastlagt i samarbejde med Gyldendals ledelse med afsæt i virksomhedens overordnede strategi samt ud fra konkret efterspørgsel efter kompetenceløft fra ledere og medarbejdere. Undervisere er såvel eksterne fagfolk som egne medarbejdere med særlige kompetencer inden for virksomhedens fagområder.

Gyldendal forventer i 2022 blandt andet at fortsætte lederudviklingen og arbejdet med en styrkelse samarbejdet på tværs af forretningen, herunder gennem en projektorienteret virksomhedskultur både gennem uddannelse og gennem teamorganisering i flere dele af forretningen, hvor samarbejde på tværs er en nødvendighed for det bedste resultat.

Processer for overvågning, "due diligence"

Gyldendal anvender diverse evalueringer, herunder lederevaluering og arbejdspladsvurdering, til en vurdering af medarbejdernes sociale forhold. Rapporterne fra de undersøgelser, der bliver foretaget, bliver gennemgået med ledelsen og medarbejderne, og der bliver sat mål op for forbedringer både for koncernen og for de enkelte områder i virksomheden. HR understøtter disse mål samtidig med, at der løbende sker en evaluering af effekten i forhold til medarbejdernes sociale forhold.

V. MILJØ OG KLIMA – BOGPRODUKTIONEN

Gyldendal har i mange år prioriteret indsatsen for en ansvarlig miljø- og klimamæssig adfærd inden for bogproduktion.

Risici

Gyldendals egen miljø- og klimamæssige påvirkning er som udpræget kontorarbejdsplads relativt begrænset, men da virksomhedens produkter i betydelig grad fortsat er analoge, er der en relevant miljø- og klimamæssig påvirkning hos eksterne leverandører inden for bogproduktionen, det være sig både i form af negativ påvirkning af det lokale miljø hos producenterne, men også en klimapåvirkning forbundet med transporten af produkterne tilbage til Danmark. Endvidere medfører bogproduktion et naturligt forbrug af papir. Samlet er Gyldendals klimamæssige aftryk i scope 1 og scope 2 dog meget begrænset.

Politikker og handlingsplaner

Traditionel bogproduktion undergår i disse år en stor teknologisk transformation fra traditionel offset trykteknologi til digital printteknologi, hvorfor der i de kommende år vil være store besparelser i reduktion af papirspild samt lagerkapacitet til færdigproducerede bøger, det vil sige en reduktion af CO₂-migrationen. Analoge bøger vil i stigende grad blive trykt i nøjagtigt det antal eksemplarer, der bestilles af kunden, og bøgerne leveres direkte til kunden fra trykkeriet som "books on demand".

Gyldendal samarbejder tæt med de teknologisk og produktionsmæssigt set mest avancerede leverandører på markedet for stedse at optimere produktionen med henblik på at nedbringe overforbrug og ressourcspild.

I samarbejde med forlagsbranchen arbejder Gyldendal i regi af Danske Forlag på at tilvejebringe øget indsigt og et fælles løft af bæredygtigheden i bogproduktion og -distribution. Gyldendal vil i 2022 udvikle en ny strategi for bæredygtighed, som forholder sig til såvel fremtidigt ambitionsniveau som rapportering. Dette vil ske under hensyntagen til kommende lovkrav, men dette vil samtidig balanceres ift. virksomhedens størrelse og reelle klimamæssige aftryk.

Resultater og mål

Lokation for produktionen

Produktion af trykte bøger er placeret hos eksterne leverandører. Trykning og indbinding sker primært i Skandinavien og Europa, se fig. 1.

Leverandør lokation	Antal hovedleverandører (trykning og indbinding af bøger)	Antal hovedleverandører godkendt til produktion iht. FSC/PEFC standard	Produceret tonnage (bøger) på lokation i % af total tonnage
Danmark og Skandinavien	4	4	12,49 %
Øvrige Europa	8	8	86,73 %
Asien	1	1	0,78 %

Fig. 1 - Leverandører af trykning og indbinding af bøger

Prepress, det vil sige layout, billedbehandling m.v., udføres stort set kun i Danmark på kontorarbejdspladser.

Hovedleverandører og samarbejde om miljøhensyn

Produktionen af bøger er koncentreret på få hovedleverandører, der tilsammen leverer 99% af koncernens bøger. Alle hovedleverandører har underskrevet samhandelsaftale med Gyldendal, der blandt andet forpligter leverandørerne til at overholde nationale og internationale forskrifter om indhold af farlige stoffer i bøger og særlige krav til emballage m.m. Samhandelsvilkårene forpligter samtidig leverandørerne til at forholde sig til og overholde Gyldendals etiske regler for samfundsansvarlighed, herunder vedrørende menneskerettigheder, arbejdsmiljø og beskyttelse af miljøet, se nærmere afsnit III ovenfor.

Anvendelse af bæredygtigt papir

Papir anvendt til trykte bøger er overvejende af skandinavisk oprindelse, se figur 2.

Lokation	I % af total tonnage
Skandinavien	74,58 %
Øvrige Europa	24,64 %
Asien	0,78 %

Fig. 2 - Anvendt papir fabrikeret på lokation

Tilbage i 2010 intensiveredes arbejdet for øget anvendelse af FSC ("Forest Stewardship Council", international mærkningsordning for træ og papir), PEFC ("Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes", international certificering for bæredygtig skovdrift) eller lignende miljømærket papir. Gyldendal støtter disse ordninger og benytter kun leverandører, der er godkendt til produktion på FSC- og PEFC- eller lign. mærket papir.

Ambitionen for 2022 er at fastholde niveauet som i 2021 for anvendelse af miljømærket papir i egenproducerede bøger.

	Mål for anvendelse af miljømærket papir	Realiseret og anvendt miljømærket papir i % af total papirtonnage
2009	-	Anslået 3 %
2010	-	9 %
2011	25 %	66 %
2012	I 2012 hævet fra 40 % til 70 %	91 %
2013	I 2013 hævet fra 80 % til 95 %	94 %
2014	>=95 %	94 %
2015	>=95 %	95,2 %
2016	>=95 %	96,8 %
2017	>=95 %	97,6 %
2018	>=96 %	98,9 %
2019	>=96 %	99,6 %
2020	>=96 %	98,72 %
2021	>=96 %	99,65 %
2022	>=96 %	

Fig. 3 - Anvendt miljømærket papir i bogproduktionen

Oplysning om anvendelse af miljømærket papir i Gyldendal-koncernens bøger kan ses på kolofonsiden, som bl.a. vil være mærket som herunder, se fig. 4.

Bogen er trykt på FSC- mærket papir.

FSC er en international non-profit mærkningsordning til træ og papir. I en FSC-skov bliver der ikke fældet mere træ, end skoven kan nå at reproducere. Samtidig er FSC en garanti for, at dyr og planteliv bliver beskyttet, og at de mennesker, der arbejder i skoven, er sikret uddannelse, sikkerhedsudstyr og ordnede lønforhold

Fig. 4

Processer for overvågning, "due diligence"

Gyldendal er i løbende dialog med de væsentligste leverandører om de krav, som virksomheden stiller i sine samhandelsvilkår, herunder om overholdelse af menneskerettighederne som nærmere dokumenteret i *UN Guiding Principles on Business and Human Rights, juni 2011*. Virksomheden har indarbejdet procedurer, der sikrer, at Gyldendal mindst en gang årligt besøger hovedleverandører i Danmark, Skandinavien og EU samt oversøiske leverandører efter behov.

Det sikres også løbende, at hovedleverandørerne alle er miljøcertificerede enten i henhold til anerkendte internationale standarder eller i henhold til national certificering eller godkendelse og i øvrigt godkendt til trykning på FSC- eller PEFC- eller lign. certificerede papirkvaliteter.

Der gennemføres i forbindelse med hvert års afslutning en verifikation af virksomhedens papirindkøb for at konstatere, om virksomheden har nået de ovenfor nævnte målsætninger for en meget høj grad af anvendelse af miljøtestet papir.

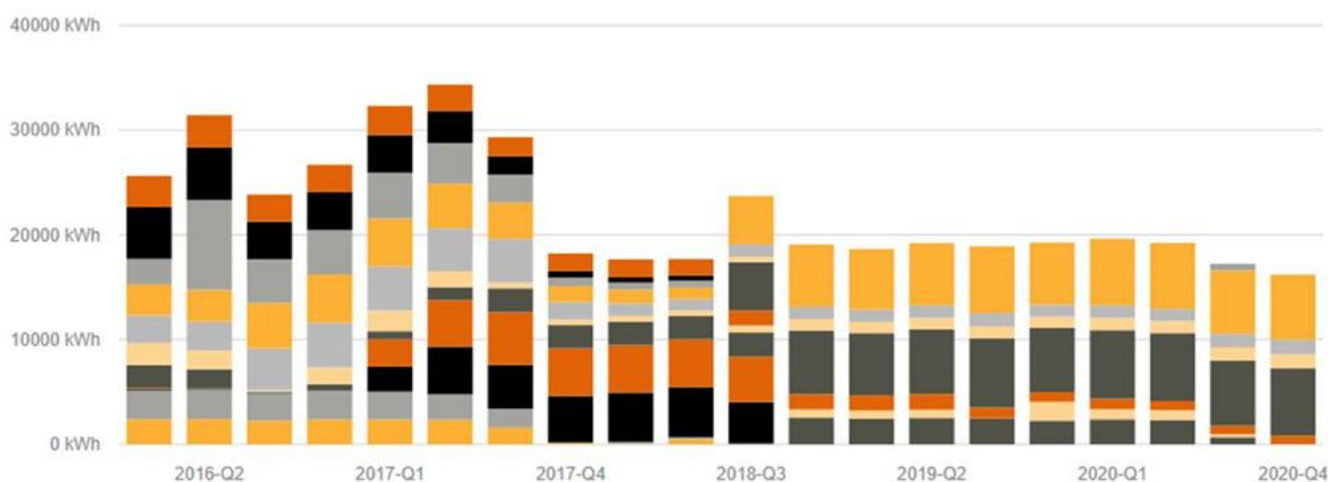
VI. MILJØ OG KLIMA – DRIFT AF GYLDENDAL & IT

Grøn energi på Gyldendals hovedkvarter

Gyldendals hovedkvarter i Klareboderne i København, hvor størstedelen af koncernens medarbejdere arbejder, er forsynet med grøn energi. Gyldendal bruger Seas som EL-leverandør, og aftalen er baseret på 100 % vedvarende energi. Det betyder, at Seas køber grønne certifikater, der garanterer, at der produceres nok strøm fra vedvarende energikilder til at dække vores årlige elforbrug.

Servere/hosting

Gyldendals private cloud-miljø drives i en Hyper Converged Infrastructure-løsning. Ved denne implementering blev de gamle servere og switches skiftet ud, samtidigt med at Gyldendals SAN-storageløsning blev skrottet. Udover at få en 2-3 gange kraftigere løsning, sparede vi væsentligt på energien. I 2020 faldt forbruget yderligere, da vi fjernede AS400-løsningerne.

Grafen viser strømforbruget i Gyldendals private cloud-miljø

Gyldendals hosting-partner har i dag en aftale om at få sin strøm leveret fra vindmøller i Danmark til datacenteret på Smedeland (Glostrup), hvor Gyldendals udstyr er placeret. Derudover har vores partner en aftale med Albertslund kommune, som udnytter varmen fra datacenteret til fjernvarme i kommunen.

Cloud providers

Gyldendal benytter primært to public cloud-providers, som begge arbejder med en ambition om nul affald, genbrug af vand, samt vedvarende energi.

Microsoft Azure

Gyldendal benytter Microsoft Office 365 og services i Azure. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at Microsoft Azure kører på 100% vedvarende energi i 2025.

Amazon AWS

Gyldendal benytter Amazon AWS til store dele af vores digitale uddannelsesplatform. I Europa, hvor vores data ligger, drives hovedparten af datacentrene af 100% vedvarende energi, hvor andre først når målet i 2025.

Arbejdsstationer

I Gyldendal benytter vi næsten udelukkende laptops fra Hewlett Packard, som i 2020 blev årets ENERGY STAR-partner. HP har både mål om at nedsætte engangsplastik med 75% inden 2025, samt nedbringelse af vandforbruget og opnå et nul-udslip af CO2 (netto) senest i 2040.

Print

I forbindelse med print benytter Gyldendal også her Hewlett Packard, som i forhold til toner har en høj rangering med hensyn til antal udskrifter og genbrug af indhold på toner.

I 2019 gennemførte Gyldendal et printerprojekt, hvor vi gik fra 17 forskellige printertyper, hvilket giver 141 forskellige muligheder for enten tonertyper eller tilbehørsdele, til to forskellige HP-printertyper. Vi gik samtidigt fra 27 printere til 24 printere, hvilket giver en bedre udnyttelse af vores toner. De nye tonere kan klare ca. 55.000 udskrifter i forhold til de tidligere ca. 16.000 udskrifter, hvilket giver en besparelse på både materialer og transport.

VII. BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE

Gyldendal skal være en troværdig samarbejdspartner, og enhver form for korruption eller bestikkelse er fuldstændig uacceptabel.

Risici

Gyldendal vurderer risikoen for korruption og bestikkelse i virksomheden som begrænset, men tog i 2019 og i 2021 yderligere tiltag til bekæmpelse heraf, jf. nedenfor.

Politikker og handlingsplaner

Gyldendal respekterer dansk lovgivning om antikorruption tillige med Europarådets konvention om antikorruption og OECD's konvention om bekæmpelse af bestikkelse af tjenestemænd. Hvor det er relevant i virksomheden, er medarbejderne instrueret om ikke at give og modtage uberettigede fordele af såvel danske som udenlandske embedsmænd eller ansatte i private virksomheder.

I januar 2019 blev der både internt (på Gyldendals intranet) og eksternt (på gyldendal.dk) åbnet links til Gyldendals whistleblowerordning, som administreres med et eksternt advokatfirma som "gatekeeper". Denne ordning er i overensstemmelse med § 9 i den nyligt ikrafttrådte whistleblowerlov blevet udvidet med en tilsvarende ordning i datterselskabet Mentor Danmark ApS. Ordningen har til formål at sikre, at personer, der har en tilknytning til Gyldendal eller Mentor Danmark, hurtigt, fortroligt og ud over de almindelige kommunikationsveje, via en uafhængig og selvstændig kanal kan indberette mistanke om lovovertrædelser og alvorlige forseelser begået af ansatte i selskaberne, medlemmer af selskabernes bestyrelse eller direktion, revisorer, advokater, leverandører m.fl., der har en tilknytning til selskaberne, med henblik på, at en uafhængig og selvstændig enhed vurderer, hvilke tiltag der er behov for.

Herved har medarbejdere og eksterne interessenter mulighed for at rapportere mistanke om lovovertrædelser eller overtrædelser af selskabernes interne regelsæt.

Resultater og mål

Der har ikke i 2021 (og i øvrigt ikke siden dens etablering) været foretaget indberetninger gennem whistleblowerordningen, og der er i øvrigt heller ikke i 2021 konstateret overtrædelser af love eller retningslinjer om antikorruption og bestikkelse.

Gyldendal planlægger i øvrigt i 2022 at styrke sin antikorrupsionsindsats ved i en del af et samlet compliancemodul til undervisning af medarbejderne at lade oplysning og undervisning vedrørende antikorrupsion indgå.

Den 8. februar 2022

I bestyrelsen:

Poul Erik Tøjner

Gregers Wedell-Wedellsborg

Karen Dinesen

Claus Gregersen

Johanne Katz

Henning Persson

Lene Tanggaard

Tine Thygesen